

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 7C/405/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315212759
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Nina Dubovská
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2019:1315212759.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave v konaní pred sudkyňou Mgr. Ninou Dubovskou, v spore žalobkyne: Y. N., rod. N., N., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., Q. XX, zast. hbr advokáti s.r.o., IČO: 47 239 310, so sídlom v Bratislave, Štefánikova 15, proti žalovaným: 1/ N. V., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., L. X, 2/ maloletý H. V., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom obec F. - L. Y., zastúpený zákonným zástupcom Y. N., bytom obec F. - L. Y., 3/ maloletý C. N., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., W. XX, zastúpený zákonným zástupcom Q. N., bytom F., W. XX, 4/ maloletý M. N., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., W. XX, zastúpený zákonným zástupcom Q. N., bytom F., W. XX, žalovaný v 3. a 4. rade zastúpení JUDr. Sylvia Švecová, advokátka so sídlom Štefunkova 9, Bratislava, IČO: 30 857 945, 5/ N. C., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., M. Z. XXX/XX, 6/ maloletá V. J., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., T. XXXX/XX, zastúpená zákonným zástupcom Y. J., bytom F., T. XXXX/XX, 7/ K. T., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., T. XXXX/XX, 8/ X. N., rod. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., M. XXX/XX, zast. JUDr. Darina Tomčová, advokátka so sídlom Záhradná 58, Šenkvice, IČO: 36 069 132, o určenie neplatnosti vydedenia a o určenie, že dôvody vydedenia nie sú dané, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

II. Žalovaný v 3. rade, žalovaný v 4. rade, žalovaný v 6. rade a žalovaný v 8. rade má **n á r o k** na náhradu trov konania od žalobkyne v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

III. Súd žalovanému v 1. rade, žalovanému v 2. rade, žalovanému v 5. rade a žalovanému v 7. rade náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 12.06.2015, doplnenou neskorším písomným podaním, sa domáha žalobkyňa voči žalovaným v 1. až 8. rade určenia, že dôvody vydedenia žalobkyne, uvedené poručiteľom v listine o vydedení, nie sú dané, vydedenie žalobkyne je neplatné a priznania nároku na náhradu trov konania.

2. Žalobu žalobkyňa odôvodnila tým, že C. N., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom F., T. XXXX/XX, vydedil žalobkyňu vydedovacou listinou N13/2011, Nz 1299/11, NCRza 237/2011, NCRis 1313/2011 (ďalej aj len ako „listina o vydedení“ alebo „vydedovacia listina“), v ktorej ako dôvod vydedenia uviedol, že žalobkyňa trvalo a dlhodobo neprejavovala o poručiteľa skutočný a opravdivý záujem, ktorý by ako potomok o svojho starého otca prejavovať mala. Poručiteľ v listine o vydedení vyjadril vôľu, aby sa dôsledky vydedenia vzťahovali aj na všetkých potomkov, teda aj na potomkov žalobkyne, nakoľko predmetnou vydedovacou listinou vydedil aj ďalšie svoje vnučky, N. V., nar. XX.XX.XXXX, Y. N., nar. XX.XX.XXXX, a U. N., nar. XX.XX.XXXX. Žalobkyňa uviedla, že poručiteľ

bol za svojho života osobou s komplikovanou povahou s neraz vyhrotenými vzťahmi s členmi svojej rodiny, a napriek tomu mala žalobkyňa s poručiteľom pokojný vzťah sprevádzaný absenciou akýchkoľvek napätých či vyostrených situácií, a to predovšetkým jej zásluhou. Poručiteľovi vždy prejavovala úctu a rešpektovala postavenie poručiteľa v rodine. Správanie sa poručiteľa bolo zmenené najmä pod vplyvom jeho poslednej manželky, s tým, že do chvíle, vo vydedovacej listine opísanej situácie, sa žalobkyňa do nehody s poručiteľom nikdy nedostala, opis uvedenej situácie vo vydedovacej listine, keď poručiteľ odporučil otcovi žalobkyne, aby jej (jeho vlastnej dcére) zrušil trvalý pobyt, by mal naznačovať existenciu latentného konfliktu medzi žalobkyňou a jej otcom, ktorý sa snažil poručiteľ korigovať, čo malo viesť žalobkyňu k správaniu zakladajúcemu dôvody vydedenia. Žiaden takýto konflikt ale reálne neexistoval a žalobkyňa mala trvalý pobyt v nehnuteľnosti vlastnenej jej otcom až do obdobia jeho smrti, vyfabulovaná situácia sporu sa stala len základom argumentácie poručiteľa na účel zdôvodnenia vydedovacieho úkonu. Naopak, ak by žalobkyňa nemala záujem o stretnutie s poručiteľom, nebola by ho v r. 2006 niekoľkokrát kontaktovala. V r. 2007 aj napriek ťažkej povahe a zvláštnemu prístupu poručiteľa mu zasielala tiež pozvánku na svadbu s prosbou o spätnú reakciu, pričom zo strany poručiteľa žiadna reakcia nebola. Napriek tomu, že sa poručiteľ nezúčastnil, pre žalobkyňu dôležitej životnej udalosti, nezanevrela vo vzťahu k jeho osobe, ako starému otcovi, a naďalej sa zaujímala o jeho život. Vzhľadom na nezáujem poručiteľa o stretávanie a osobný kontakt so žalobkyňou sa snažila získať informácie o jeho živote aspoň prostredníctvom jeho dcéry. Poručiteľ vo vydedovacej listine poukazuje aj na skutočnosť, že žalobkyňa bola účastníčkou súdneho sporu, kde žalobcom bol práve poručiteľ a žalovanými jeho deti, táto sa stala účastníkom sporu ako dedič po svojom otcovi, nešlo teda o jej aktívne konanie, naopak pôvodne šlo opäť o úkon zo strany poručiteľa a opísanie tejto skutočnosti vo vydedovacej listine spôsobom, ktorý mal podporiť dôvody vydedenia len dokazuje, že ani v čase pred ani v čase spisania vydedovacej listiny, žiadne dôvody vydedenia neexistovali. Poukázala na to, že samotné správanie poručiteľa v r. 2006, keď na oslavách krstín svojho vnuka poradil svojmu synovi, otcovi žalobkyne, že jej trvalý pobyt je možné zrušiť aj bez jej súhlasu preukazuje poručiteľove problémy so zachovávaním základných hodnôt rodiny a s riešením obdobných situácií v súlade so všeobecnými štandardmi zachovávanými v príbuzenských vzťahoch, keď navrhované riešenie nebolo adekvátne pre vzniknutú situáciu. Poručiteľ pri zdôvodnení vydedovacieho úkonu uviedol, že sa so žalobkyňou snažil nadviazať osobný kontakt na jej pracovisku, žalobkyňa však nemá o takejto návšteve poručiteľa v jej zamestnaní vedomosť a je dôvodné predpoklad, že uvedená skutočnosť je uvedená len za účelom zdôvodnenia vydedovacieho úkonu. Je pravdepodobné, že veľký podiel mohla mať na textácii odôvodnenia, a iniciovaní samotného vydedovacieho úkonu poručiteľova posledná manželka, čo naznačuje aj samotný sled poručiteľom uskutočnených vydedovacích úkonov v časovom horizonte r. 2004-2011, v dôsledku čoho by sa žalovaná v 8. rade stala jedinou dedičkou po poručiteľovi. Žalobkyňa uviedla, že Listina o vydedení zo dňa 17.01.2011 neobsahuje dôvody, ktoré by svojím obsahom napĺňali predpoklady vydedenia v súlade s ust. § 469a ods. 1 Občianskeho zákonníka, dôvod podľa ust. § 469a ods. 1 písm. b) Občianskeho zákonníka nie je vecne dostatočne konkretizovaný tak, aby bol spôsobilý pre zdôvodnenie vydedovacieho úkonu a už vôbec správanie žalobkyne opísané vo vydedovacej listine nie je možné kvalifikovať ako "negatívne správanie potomka v rozpore s dobrými mravmi", a vo vydedovacej listine opísaná situácia, rozhodne nebola takej intenzity, aby sa mohla stať motívom poručiteľa k vydedeniu žalobkyne. Priznanie poručiteľa k iniciovaniu správania otca žalobkyne je dôkazom o tom, že na vzájomnom následnom vzťahu žalobkyne a poručiteľa mal v značnej miere podiel poručiteľ, aj keď na mieru intenzity okolností sprevádzaných vyššie opísanú situáciu mohli mať poručiteľ a žalobkyňa rozdielne názory, je potrebné dospieť k záveru, že uvedená situácia nebola takej intenzity, aby objektívne viedla poručiteľa k tomu, aby žalobkyňu listinou o vydedení vydedil a už vôbec nie takej intenzity, aby základom motívu vydedenia bola predmetná situácia, pričom zdôrazňujúc, zároveň jediná situácia, ktorú poručiteľ uviedol a zdôvodnil len veľmi všeobecne pre účely vydedovacieho úkonu.

3. Súd podľa ust. § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) uznesením č.k. 7C/405/2015-30 zo dňa 24.10.2016 vyzval žalovaných, aby sa v lehote 15 dní písomne vyjadrili k žalobe doručenej súdu dňa 12.06.2015, zároveň aby uviedli vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojili listiny, na ktoré sa odvolávajú a označili dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuznávajú.

4. Súdu sa nepodarilo uznesenie a žalobu s prílohami doručiť žalovaným v 1., 2., 5. a 6 rade na žiadnu známu adresu, ani na žiadnu adresu zistenú šetrením súdu. V súlade s ust. § 116 ods. 2 CSP a ust. § 106 ods. 3 CSP súd zverejnil oznámenie o podanej žalobe a doručovaní písomností na úradnej tabuli súdu

a na webovej stránke súdu a žalobu považoval po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručení aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel.

5. K žalobe sa vyjadrili žalovaní v 3. a 4. rade a uviedli, že odkazujú na samostatne podanú žalobu žalovaných v 3. a 4. rade ako potomkov skôr zomrelého syna poručiteľa pod sp. zn. 7C/228/2015 v tej istej dedičskej veci tých istých účastníkov konania. V samostatne podanej žalobe títo žalovaní v 3. a 4. rade ako žalobcovia uviedli, že majú za to, že vydedenie a vydedovacie listiny sú neplatné a ako dôvody neplatnosti uviedli, že poručiteľ uviedol, že sa dôsledky vydedenia majú vzťahovať na všetkých potomkov, výslovne však neuviedol, že aj na deti svojich priamych potomkov, resp. vnukov a pravnukov, t.j. tak určito, ako to vyžaduje dikcia § 473 ods. 2 Občianskeho zákonníka a teda majú za to, že v tomto prípade (pri vydedení) sa potomkom rozumie len priamy potomok, ak nie je ďalej uvedené, že má ísť aj o vydedenie v súlade s dikciou § 473 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Poukázali na to, že žalovaní v 3. a 4. rade poručiteľ nikdy nevydedil osobitnou vydedovacou listinou ani spomenutím ich mien. Predmetné vydedovacie listiny týkajúce sa maloletých žalovaných v 3. a 4. rade - vnukov poručiteľa - nespĺňa formálne náležitosti s presným odkazom na nich ako na právnych nástupcov priameho potomka - ich otca a syna poručiteľa - a ak chcel poručiteľ, aby sa vydedenie vzťahovalo aj na maloletých žalovaných v 3. a 4. rade, mal výslovne a explicitne uviesť, že vydedenie sa vzťahuje na celý dedičský rad po priamom potomkovi - t.j. na jeho vnukov, pravnukov atď. a to vtedy, keď vydedoval konkrétneho priameho potomka. Skutočnosť, že poručiteľ vydedoval žalovaných v 3. a 4. rade až následne inou vydedovacou listinou a to niekoľko rokov po smrti ich otca ako priameho potomka poručiteľa, považujú za formálny nedostatok a prekážku platnosti vydedenia žalovaných v 3. a 4. rade. Poukázali na skutočnosť že na nevýslovné vydedenie maloletých potomkov v osobitnej vydedovacej listine poručiteľ nemal zákonný ani iný dôvod, čo samostatne zakladá dôvod neplatnosti vydedenia a maloleté deti nemôžu napĺňať ani jeden zo zákonných dôvodov pre ich vydedenie, pokiaľ nie sú vydedené výslovne vo vydedovacej listine spolu s vydedeným priamym dospelým potomkom. Namietli aj vydedenie skôr zosnulého otca žalovaných v 3. a 4. rade a syna - priameho potomka poručiteľa, od vydedenia ktorého má byť odvodené ich vydedenie, pretože popis poručiteľových dôvodov sa nezakladá na pravde, dôkazoch, navyiac označený rozsah a závažnosť uvedených vydedovacích dôvodov nedosahuje intenzitu, ktorá by odôvodňovala takýto postup poručiteľa voči nemu oproti vydedovacím dôvodom uplatneným voči iným potomkom - Y. J. alebo Y. a U. N. (pri ktorých do úvahy pochádzajú trestnoprávne aspekty ich správania sa voči poručiteľovi). Samotná skutočnosť, že poručiteľ v priebehu cca 10 rokov zriadil viacero závetov a vydedovacích listín je dôkazom výrazného vplyvu jeho manželky, ktorá evidentne a vedome manipulovala vôľu poručiteľa, zneužila jeho vek, zhoršujúci sa zdravotný stav, slabnúcu mentálnu kondíciu a odkázanosť. Odkedy sa poručiteľ oženil so závetnou dedičkou, z jeho strany sa výrazne zhoršovali vzťahy s jeho pokrvnou rodinou, odkázaný na ich pomoc nebol, nakoľko býval spolu s o niekoľko rokov mladšou a vitálnou manželkou (závetnou dedičkou), ktorá s ním žila v spoločnej domácnosti a zvládala starostlivosť o poručiteľa. Navyiac poručiteľ nikdy nežiadal a ani nebol odkázaný od svojich žijúcich dospelých potomkov na starostlivosť a opateru, nakoľko túto mu zabezpečovala jeho manželka.

6. K žalobe sa vyjadrila žalovaná v 8. rade, ktorá žiadala žalobu zamietnuť a priznať jej plnú náhradu trov konania. Ku skutkovým okolnostiam uviedla, že tvrdenia žalobkyne jednoznačne preukazujú aj samotný vzťah žalobkyne k svojmu dedkovi. Poručiteľ bol r. 2000 - 2002 vážne chorý, jeho najbližšia rodina si nič nevšimla a poručiteľovi nijako nepomáhala, ani radou doporučujúcou návštevu lekára, podporou alebo len obyčajným záujmom o neho. Až na jej podnet a aktivitu v tomto smere začal poručiteľ navštevovať lekára, zistila sa jeho diagnóza a nasadila sa liečba, následne zdravotné problémy postupne odzneli a najbližšia rodina bola prekvapená, že ich otec a dedko stále žije. Žalovaná v 8. rade sa s poručiteľom ako vdovcom zoznámila koncom r. 2001, kedy už mal vážne zdravotné problémy, s jej pomocou a podporou sa jeho zdravotný stav upravil, jeho deti a vnúčatá sa o neho vôbec nezaujímal. Manželstvo uzatvorili dňa 19.10.2002, čo spôsobilo v rodine poručiteľa veľmi negatívne reakcie a celá rodina sa proti nemu obrátila, dcéra K. T. ho vyhodila z jeho vlastného rodinného domu a fyzicky ho napadla - udrela ho hasákom do tváre, syn Y. J. ho tiež fyzicky napadol, za čo bol aj tresne stíhaný a odsúdený. Ostatní členovia rodiny s ním prerušili akýkoľvek kontakt, lebo ich vraj uzatvorením manželstva obral o majetok a dedičstvo. Poručiteľ bol z tejto situácie veľmi nešťastný a snažil sa rodinné vzťahy obnoviť, ale rodinní príslušníci o to nejavili žiadny záujem. Osobitne sa snažil nadviazať vzťah s vnučkou Y., ktorú vlastne pomáhal vychovávať a mal k nej hlboký vzťah. V období r. 2003 - 2005 sa snažili ju kontaktovať aj osobne v práci v očnej optike v Y., poručiteľ ich vždy ohlásil telefonicky, ale nikdy tam nebola a jej šéf ju ospravedlňoval, že náhle musela odísť, raz prišli neohlásene, pozvali ju na obed, ale odmietla. Prehodili spolu pár slov, na otázku poručiteľa, prečo aj ona nevybavuje pacientov, odpovedala,

že neznáša starých klientov, tých vybavuje jej šéf, ona na nich nemá nervy, tak radšej odišli celí rozpačití. Nikdy poručiťovi nezavolala, sám jej zavolať, že už nebýva vo svojom rodinnom dome, odkiaľ ho dcéra vyhodila a že prešiel k žalovanej v 8. rade do 1-izbového bytu, volával jej len on, a to sporadicky. V období r. 2007 - 2008 sa s poručiťom presťahovali do rodinného domu v Y., poručiť sa naďalej chodil starať o rodinný dom na T. ul. v F., udržiaval dom, ktorý užívala a devastovala jeho dcéra K. T. s 2 deťmi, na vedľajšom pozemku mal postavený bazén syn poručiťa Y. J. rod. N., kam sa žalobkyňa chodila kúpať, svojho dedka v dome videla a počula, ale ani raz ho nepozdravila, neoslovila a neprišla za ním a ani sa neopýtala ako sa má, dedka úplne ignorovala, čo ho veľmi trápilo. Poručiť predpokladal, že správanie sa žalobkyne súviselo s udalosťou z r. 2006, keď sa mu otec žalobkyne sťažoval ako svojmu otcovi, že Y. má u neho vedený trvalý pobyt, platí za ňu potrebné platby a ona mu odmieta prispievať, a poručiť mu poradil, aby jej zrušil trvalý pobyt a žalobkyňa si bude platiť náklady tam, kde v skutočnosti aj býva. Poručiť zaujal toto stanovisko potom, čo sa žalobkyňa údajne prezentovala svojimi zoskokmi padákom a inými atrakciami. Od r. 2006 žalobkyňa prerušila s poručiťom akýkoľvek kontakt, tvárila sa, že ho nevidí, nenavštívila v nemocnici, ignorovala jeho sviatky a pod., neprišla ani na poslednú rozlúčku s poručiťom. Žalovaná v 8. rade s poručiťom ani nevedeli, že sa žalobkyňi narodilo dieťa, o čom sa dozvedela až počas dedičského konania po poručiťovi. Po smrti jeho prvej manželky poručiťa p. J. N. sa počas dedičského konania po nej musel poručiť žalobou voči svojim deťom domáhať určenia, že rodinný dom, ktorý s ňou postavil a nadobudol, patrí v polovici jemu a v polovici do dedičstva. Otec žalobkyne počas súdneho konania potvrdil, že rodinný dom postavili rodičia spoločne počas manželstva a teda, že so žalobou poručiťa súhlasil, po vstupe jeho potomkov do konania po jeho smrti v r. 2008 (vrátane žalobkyne), táto tvrdila, že rodinný dom poručiťovi nepatrí, žalobkyňa mala zjavne úmysel v dedičskom konaní ukrátiť poručiťa, súd žalobe poručiťa nakoniec vyhovel. Nie je preto pravdivé tvrdenie žalobkyne, že jej vzťah k poručiťovi bol poznačený jeho nezáujmom, žalobkyňa nikdy poručiťa ako svojho dedka nenavštívila, jej tvrdenie, že vedie riadny a usporiadaný rodinný život je možno pravdivé, ale z dostupných listín je tiež zrejme, že jej majetok je zaťažovaný exekúciami, teda dedičstvo po poručiťovi by jej zrejme finančne dosť pomohlo a preto je ochotná pre dosiahnutie tohto cieľa vynaložiť nemalé úsilie. Nie je to žalovaná v 8. rade, kto bol príčinou rozvrátených rodinných vzťahov medzi poručiťom a jeho deťmi a vnukmi, ale zisťné, nenávisťné a nemorálne správanie sa členov jeho rodiny. Žalovaná v 8. rade žiadnym spôsobom manžela v jeho rozhodnutí svojich potomkov vydediť neovplyvňovala a to, že ju určil za závetnú dedičku môže len zobrať na vedomie, lebo nie je na jeho majetok odkázaná a je dostatočne finančne zabezpečená. Žalovaná s odkazom na právnu úpravu vydedenia v Občianskom zákonníku a judikatúru súdov SR uviedla, že je nepochybné, že žalobkyňa svojim správaním voči poručiťovi, hoci bola jeho vnučkou, naplnila dôvody pre vydedenie poručiťa uvedené v ust. § 469a ods. 1 písm. a) a, b) Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedla, že uznesením tunajšieho dedičského súdu sp. zn. 30D/246/2014 zo dňa 11.09.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03.11.2017 bola účastníkom uložená povinnosť, teda aj žalobkyňi, podať v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia žalobu na určenie, že žalobkyňa je dedičkou po poručiťovi s tým, že ak nebude v určenej lehote žaloba podaná, bude súd v dedičskom konaní pokračovať bez zreteľa na túto dedičku. Táto žaloba v určenej lehote podaná nebola, preto preukazovanie naliehavého právneho záujmu je nutné posudzovať podľa ustanovenia § 80 písm. c) OSP /platného v čase podania žaloby resp. ust. § 137 písm. c) CSP platného teraz/. Ak by žaloba bola podaná v určenej lehote, naliehavý právny záujem by vyplýval priamo zo zákona podľa ust. § 175k OSP resp. ust. § 194 CMP. Namietala skutočnosť, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na podaní tejto žaloby, keď žaloba bola podaná dňa 12.06.2015, teda je povinnosťou žalobcov tvrdiť a preukazovať skutočnosti svedčiace o naliehavom právnom záujme na požadovanom určení.

7. Podľa ust. § 150 ods. 1 CSP zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

8. Podľa ust. § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

9. Podľa ust. § 185 ods. 1 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

10. Podľa ust. § 186 ods. 1 CSP, súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Na zmeny v tvrdeniach o skutočnostiach, na ktorých sa strany dohodli, súd neprihliada.

11. Podľa ust. § 180 CSP, po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

12. Podľa ust. § 183 ods. 1 CSP, pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

13. Súd vo veci nariadil pojednávanie a pojednával v neprítomnosti žalobkyne, žalovaných v 1., 2. 5., 6. rade, ktorí mali doručenie predvolania riadne a včas vykázané podľa ust. § 111 ods. 3 CSP. Žalovaná v 7. rade podaním doručeným súdu dňa 10.07.2019 (v deň nariadeného pojednávania) žiadala pojednávanie odročiť a ako dôvod žiadosti uviedla odstúpenie plnej moci doterajším právnym zástupcom a potreby zabezpečenia nového právneho zástupcu. Uvedené dôvody súd nevyhodnotil ako dôležité, keď žalovaná v 7. rade v prebiehajúcom konaní nebola zastúpená právnym zástupcom a od doručenia žaloby mala dostatok času na prípadné zabezpečenie si právneho zastupovania.

14. Na nariadenom pojednávaní súd za účasti prítomných strán vykonal vo veci dokazovanie prednesmi strán a ich právnych zástupcov a listinnými dôkazmi v spise, pričom dokazovanie obmedzil na preukázanie procesnej prípustnosti žaloby podľa ust. § 137 CSP a vykonaným dokazovaním súd zistil tento skutkový stav:

15. Medzi stranami nebolo sporné, že na tunajšom súde je vedené konanie medzi totožnými subjektmi pod sp. zn. 17C/150/2017 o určenie dedičského práva, iniciované žalobkyňou, ktoré bolo začaté z dôvodu, že v dedičskom konaní uznesením sp. zn. 30D/246/2014 zo dňa 11.09.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03.11.2017, bola účastníkom konania, vrátane žalobkyne, uložená povinnosť podať žalobu na určenie, že žalobkyňa je dedičom po poručiteľovi; ak by žalobkyňa žalobu nepodala, súd by s ňou prestal konať ako s dedičom a pokračoval by v konaní bez zreteľa na žalobkyňu ako dediča.

16. Výsluchom právneho zástupcu žalobkyne súd zistil, že sa pridrižiava v celom rozsahu žaloby a k námietkam žalovanej v 8. rade doplnil ohľadne toho, že v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia dedičského súdu sp. zn. 30D/246/2014 nebola podaná žaloba o určenie, že žalobkyňa je dedičkou po poručiteľovi, že táto žaloba bola podaná dňa 07.11.2017 a je vedená na tunajšom súde pod sp. zn. 17C/150/2017. Na výzvu súdu na preukázanie naliehavého právneho záujmu a procesnej prípustnosti žaloby uviedol, že má za to, že žaloba nebola podaná predčasne vzhľadom na to, že v dedičskom konaní bola predložená listina o vydedení, žalobkyňa sa domáha určenia neplatnosti a vo vzťahu k preukázaniu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení nemal žiadne návrhy na vykonanie dokazovania.

17. Výsluchom právneho zástupcu žalovaných v 3. a 4. rade súd zistil, že žalovaní v 3. rade a 4. rade sú vo vzťahu k závetnej dedičke (žalovanej v 8. rade) v obdobnom procesnom postavení ako žalobkyňa v tomto konaní a vedú na tunajšom súde konanie o určenie, že sú dedičmi po poručiteľovi pod sp. zn. 44C/141/2017. V merite veci odkázali na dôvody neplatnosti závetných listín v časti vydedenia tak žalobkyne ako aj žalovaných v 3. a 4. rade a poukázala na písomné vyjadrenie. Doplnili, že vzhľadom na obsah žaloby a predmet tohto konania a vyjadrenie žalovanej v 8. rade sa stotožňuje s názorom, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení v danom prípade nie je daný.

18. Výsluchom zákonnej zástupkyne žalovanej v 6. rade súd zistil, že je zákonným zástupcom dnes už právoplatne vydedeného dediča, mal. V. J. a namietla pasívnu vecnú legitímáciu v spore.

19. Výsluchom právneho zástupcu žalovanej v 8. rade súd zistil, že sa pridrižiava v celom písomného vyjadrenia a odkázala na rozhodnutie KS BA sp. zn. 9Co/92/2016 v obdobnej veci.

20. Pri právnom posúdení veci súd aplikoval nasledovné zákonné ustanovenia právnych predpisov:

21. Podľa ust. § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

22. Podľa ust. § 137 CSP, Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinnosti,

b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

23. Podľa ust. § 395 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

24. Podľa ust. § 396 ods. 1 CMP, konania o dedičstve začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

25. Podľa ust. § 175k ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30.06.2016 (ďalej len „OSP“), ak niekto pred potvrdením nadobudnutia dedičstva tvrdí, že je dedičom, a popiera dedičské právo iného dediča, ktorý dedičstvo neodmietol, vyšetrí súd podmienky dedičského práva oboch a koná ďalej s tým, u koho sa domnieva, že je dedičom.

26. Podľa ust. § 175k ods. 2 OSP, ak však rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby svoje právo uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu. Ak žaloba nebude podaná v lehote, pokračuje súd v konaní bez zreteľa na tohto dediča.

27. Na základe vykonaného dokazovania a citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že žalobe žalobkyne nie je možné vyhovieť.

28. V danom prípade sa žalobkyňa podanou žalobou na súd domáhala určenia, že vydedenie je neplatné a že dôvody vydedenia žalobkyne - vnučky poručiťľa, uvedené v listine o vydedení zo dňa 17.01.2011 nie sú dané. Po podaní žaloby prejednávanej v tejto veci bola žalobkyňa uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 30D/246/2014 zo dňa 11.09.2017, právoplatným dňa 03.11.2017, podľa ust. § 175k ods. 2 OSP odkázaná na podanie žaloby o určenie spornej skutočnosti - že žalobkyňa je dedičom zo zákona po poručiťľovi. Ak sú medzi účastníkmi dedičského konania sporné skutočnosti, od ktorých závisí rozhodnutie o dedičskom práve, súdny komisár sa má predovšetkým pokúsiť vyriešiť spor zmierom. Po márnom pokuse o zmier súdny komisár predloží spis súdu spolu s návrhom uznesenia, ktorým odkáže toho z účastníkov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby svoje právo uplatnil žalobou na súde. Podľa ustálenej súdnej praxe za menej pravdepodobné sa javí dedičské právo toho z účastníkov, ktorý spochybňuje zo skutkového hľadiska existujúci dedičský titul (napr. tvrdí, že listina o vydedení je neplatná). V posudzovanom prípade vznikol v priebehu dedičského konania medzi účastníkmi spor o dedičské právo (medzi účastníkmi je sporné, či je žalobkyňa dedičom (vnučka) po poručiťľovi, keď žalobkyňa ako zákonný dedič (vnučka poručiťľa) v línií po svojom otcovi (synovi poručiťľa) spochybnila zo skutkového hľadiska platnosť listiny o vydedení. Po márnom pokuse o zmier vykonaný súdnym komisárom, správne dedičský súd pristúpil k vydaniu uznesenia podľa ustanovenia § 175k ods. 2 OSP, ktoré umožňuje odkázať účastníka, aby žalobou uplatnil svoje dedičské právo. Takémuto zneniu zákona potom zodpovedá žalobný petit na určenie, že žalobkyňa je dedičom po poručiťľovi tak, ako si táto uplatnila v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 17C/150/2017. Daná právna úprava neumožňuje odkázať dediča na podanie žaloby o určenie spornej skutočnosti (t.j. na určenie, že nie sú dané dôvody vydedenia príp. že vydedenie je neplatné), keď podľa ust. § 175k ods. 2 OSP je možné rozhodnúť iba o tom, s ktorým z doterajších účastníkov konania, medzi ktorými je spor o dedičské právo, sa bude ďalej konať ako s osobou/osobami, o ktorej/ktorých je možné mať dôvodne za to, že je/sú dedičom/dedičmi, prípadne naopak sa nebude ďalej konať ako s dedičom/dedičmi, lebo je možné dôvodne mať za to, že nie je/sú dedičmi/dedičmi. Otázka, či listina o vydedení je alebo nie je platným právnym úkonom, má pre toto rozhodnutie súdu a teda pre posúdenie, či je žalobkyňa dedičom, len povahu predbežnej otázky, čo bolo dôvodom aj zamietnutia návrhu na spojenie vecí vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 7C/405/2015 a sp. zn. 17C/150/2017 na spoločné konanie. Inak povedané, určenie, či listina o vydedení je alebo nie je platná z dôvodu neexistencie právnej skutočnosti (neexistencia dôvodov vydedenia) je súčasne určením existencie či neexistencie tejto listiny, a teda jedným z predpokladov pre posúdenie (ako otázky predbežnej), či určitá osoba je alebo nie je

dedičom poručiteľa (porovnaj R 44/1999, R 12/2006, viď napr. uznesenie NS ČR sp. zn. 21 Cdo 586/98, rozsudok NS ČR sp. zn. 21 Cdo 1729/2010).

29. Ak účastník dedičského konania podá na súd žalobu skôr, ako bol na jej podanie odkázaný v dedičskom konaní (keď vo vzťahu ku konaniu sp. zn. 17C/150/2017 bola žaloba prejednávaná v tomto konaní podaná skôr), prípadne podá inú žalobu, než akú mal podať podľa správne vydaného uznesenia súdu podľa ust. § 175k ods. 2 OSP, nejde o žalobu v súvislosti s konaním o dedičstve, ale o inú žalobu a žalobca nemôže byť v takomto spore úspešný pre neexistenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení podľa ust. § 137 písm. c) CSP (predtým ust. § 80 písm. c) OSP). Súd je viazaný návrhom/žalobou (ust. § 216 ods. 1 CSP, predtým ust. § 153 ods. 2 OSP) a nemôže preto rozhodnúť o niečom, čo je riešené v inom, neskôr začatom konaní na základe uznesenia vydaného podľa ust. § 175k ods. 2 OSP. Žaloba podaná v tomto konaní nie je žalobou na určenie, či tu právo je alebo nie je, kde by naliehavý právny záujem nebolo potrebné preukazovať, pretože by vyplýval z osobitného predpisu, ktorým je ust. § 175k ods. 2 OSP, ale žalobou na určenie spornej právnej skutočnosti, ktorá je jednak neprípustná v prípade, ak určenie právnej skutočnosti nevyplýva výslovne z osobitného predpisu a ktorú súd pre rozhodnutie o dedičskom práve v konaní sp. zn. 17C/150/2017 posudzuje ako otázku predbežnú (čo žalobkyňa sama uviedla v návrhu na spojenie vecí zo dňa 09.11.2018), teda takáto určovacia žaloba podľa ust. 137 písm. c) a d) (predtým podľa ust. § 80 písm. c) OSP), nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení procesne prípustným nástrojom na ochranu práva žalobkyne, preto súd takúto žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci, zamietol. Súd zhodne so žalovanou v 8. rade poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 9Co/92/2016.

30. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať absolútne vyčerpávajúcu odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (ako to vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 158/2010 zo dňa 30. 11. 2011).

31. Podľa ust. § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

32. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP s poukazom na to, že súd žalobu žalobkyne zamietol, teda žalovaným, ktorí mali v tomto konaní plný úspech, vznikol nárok na náhradu trov konania od žalobkyne v celom rozsahu. Vzhľadom na to, že žalovanému v 1. rade, žalovanému v 2. rade, žalovanému v 5. rade a žalovanému v 7. rade žiadne trovy nevznikli, alebo si nárok na ne neuplatnili, súd im nárok na ich náhradu nepriznal, s prihliadnutím princíp hospodárnosti konania. O výške náhrady trov konania v súlade s ust. § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd Bratislava III.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe /§ 125 ods. 1 CSP/.

Odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na odvolanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie odvolania nevyzýva /§ 125 ods. 2 CSP/.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu, a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil /§ 125 ods. 3 CSP/.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.